

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Першого (бакалаврського) рівня

**Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 8 від 18. 01. 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Культура і мистецтво української діаспори
Викладач (-і)	Кузенко Петро Ярославович - кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	0342523429
Е-mail викладача	petro.kuzenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є науково-теоретичні та історичні аспекти розвитку культури української діаспори. Навчальна дисципліна ґрунтується на принципах цілісності, системності та органічної єдності національних і загальнолюдських цінностей. Програма навчальної дисципліни складається з 8 тем які охоплюють лекційні й практичні заняття, а також самостійну роботу студентів. Навчальна дисципліна «Культура і мистецтво української діаспори» пов'язана з іншими гуманітарними навчальними дисциплінами, які викладаються в інституті, зокрема «Історія української культури», «Історія мистецтв», «Філософія», «Історія України».	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань про культурно-мистецьке життя української діаспори ХХ – початку ХХІ ст. Основними цілями вивчення дисципліни є: - відтворити розвиток культури та мистецтва української діаспори; - розкрити особливості культурно-мистецького життя українського зарубіжжя; - висвітлити основні види творчої діяльності українців за кордоном; - проаналізувати наукові мистецтвознавчі здобутки української діаспори; - визначити роль мистецтва української діаспори у розвитку національної культури.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК 11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій..

Результати навчання

9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування).

11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1 Діаспора як соціокультурне явище.	2	2	6
Тема 2. Живопис і графіка української діаспори.	2	2	6
Тема 3. Скульптура української діаспори.	2	2	9
Тема 4 Декоративно-ужиткове мистецтво української діаспори.	2	2	9
Тема 5 Архітектура української діаспори.	2	2	9
Тема 6. Література і видавнича діяльність української діаспори.	2	2	9
Тема 7. Театральне мистецтво української діаспори.	2	2	9
Тема 8. Музичне мистецтво української діаспори.		2	9
	14	16	60

6. Система оцінювання дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання з навченої дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості. Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Культура і мистецтво української діаспори» проводиться у формі заліку. Залік передбачений в кінці семестра. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкала оцінювання											
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС								
90-100	5	відмінно	A								
80-89	4	добре	B								
70-79			C								
60-69	3	задовільно	D								
50-59			E								
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX								
1-25			F								
Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання самостійної роботи. Загальна система розподілу балів за різні види робіт <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид навчальної діяльності</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Практичні заняття</td> <td>64</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Заг. к-ть</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>				Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів	Практичні заняття	64	Самостійна робота	36	Заг. к-ть	100
Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів										
Практичні заняття	64										
Самостійна робота	36										
Заг. к-ть	100										
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами самостійної роботи. Самостійна робота передбачає виконання студентами завдань до кожної теми згідно силабуса. Це завдання пов'язані із роботою із словниками, виконанням рефератів, презентацій тощо. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 36.										
Практичні заняття	Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».										

	Максимальна кількість балів за практичні заняття – 64.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силябусом навчальної дисципліни.
Підсумковий контроль	Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці семестра. Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за практичні заняття та самостійну роботу студента.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами письмових робіт: письмових тестових завдань, експрес-опитувань на практичних заняттях тощо. <u>Академічна доброчесність:</u> Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: 1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування. 2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf , в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;	

3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Бабуніч Ю. Українські живописці-модерністи у зарубіжних мистецьких середовищах: паризький осередок. Народознавчі зошити. № 2 (170), 2023. С. 406-412.
2. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с.
3. Витвицький В. Музикознавчі праці. Публіцистика / упор., підготовка до друку, коментарі, перекл. і передне слово Л. Лехник; відп. ред. Ю. Ясіновський [Історія української музики (Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України), 11: Дослідження]. Львів, 2003. 400 с.
4. Витвицький В. Музичними шляхами: спогади. Мюнхен: Сучасність, 1989. 215 с. 11. В молитві і пісні з Остапом Пицком / авт.-упор. М.Пінковська. К.: «BONA MENTE», 2005. 192 с.
5. Гординський С. В обороні культури. Спогади, портрети, нариси. К., 2005. 360 с. 7.
6. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с.+ 72 іл
7. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2018. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 3. (С–Я). 525 с.
8. Карась Г. Семіосфера націокультурного простору Гантера. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво. Випуск 3 (1). 2020. С. 8–17.
9. Кейван І. Українські мистці поза Батьківщиною. Едмонтон ; Монреаль, 1996. 225 с. 10. Лазебник С. Закордонне українство: витоки та сьогодення. Київ: Видво «Істина», 2007. 160 с.
10. Кузенко П.Я. Історія української культури: національний підручник / В.А. Качкан, О.Б.Величко, Н.М. Божко, П. Кузенко та ін. - За ред. В.А. Качкана. 3-тє вид. допов. К.: ВСВ «Медицина», 2021. 368 с.

11. Леник В. Українці на чужині або репортажі з далеких доріг. Львів: Червона калина. 1994. 335 с. [Історична б-ка, ч. 10].
12. Український мистецтвознавчий дискурс : колективна монографія / За заг. ред. д. і. н. В. В. Карпова; НАКККІМ. Рига: Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. 370 с.
13. Федорук О. Перетин знаку: у 3 кн. Кн.2: Українська культурологія. Історія та теорія мистецтва. Постаті. Народна творчість. Рецензії: вибрані мистецтвознавчі статті. Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2007 . 359 с.:іл

Викладач _____ доц. Кузенко П.Я.